

WIELKOPOLSKI KURATOR OŚWIATY

Poznań, 1 września 2025 r.

***„Droga nie zaczyna się w szkole
i nie kończy na świadectwie.
Droga zaczyna się w domu,
w rozmowie,
w pierwszym spojrzeniu,
i trwa tak długo,
jak długo idziemy nią RAZEM.”***

***Szanowni Państwo,
Nauczyciele, Dyrektorzy, Rodzice, Pracownicy Przedszkoli, Szkół i Placówek,
Drogie Uczennice i Drodzy Uczniowie***

Rozpoczynamy właśnie kolejny rok szkolny. To zawsze chwila wyjątkowa, pełna napięcia, oczekiwania i wielu emocji, trochę jak otwarcie nowej książki, której pierwsze stronicie pachną świeżością prosto z drukarni i czystością papieru. Rozpoczęcie każdego roku szkolnego to początek historii, która dopiero się pisze i nigdy nie wiadomo, jakie zwroty akcji, jakie spotkania i jakie odkrycia znajdą się na jej kolejnych kartach. Stajemy dziś na początku drogi, którą po raz kolejny wyruszamy razem: uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy i wszyscy, którzy w ciszy troszczą się o to, by ta wielka wspólnota mogła bezpiecznie wzrastać. To moment, w którym jesteśmy razem na starcie, z odrobiną tremy, z niepokojem i z ogromną nadzieją, że wspólna podróż poprowadzi nas ku temu co nieznane, ale co dobre i wartościowe.

Rok temu mówiłem, że edukacja to budowanie mostów – ich tworzenie i utrzymanie. Dziś chcę Wam powiedzieć: edukacja to droga i nie ma nic gorszego niż wędrować tą drogą samotnie. Każdy z nas – uczeń, rodzic, nauczyciel, dyrektor, pracownik – niesie w sobie coś ważnego, co może wnieść w tę wspólną podróż. Nie możemy iść obok siebie, jakbyśmy nie mieli ze sobą nic wspólnego, tak jakbyśmy byli zupełnie obcy i znaleźli się w jednym miejscu i czasie przez zupełny przypadek. Nie możemy iść naprzeciwko siebie, jakbyśmy byli przeciwnikami, nie możemy się wzajemnie zwalczać. Musimy iść razem, ramię w ramię, bo tylko wtedy ta droga ma sens. Musimy ze sobą rozmawiać, zacząć się wzajemnie słuchać, bo wtedy jest szansa, że nie tylko zostaniemy wysłuchani, ale też usłyszani i że ktoś nas zrozumie.

Podczas tej drogi każde dziecko niesie swój najpiękniejszy dar: ciekawość i świeże spojrzenie na świat, nadzieję, wiarę w to, że świat (i ludzie, którzy ten świat tworzą) jest dobry. Rodzice niosą miłość, troskę i odpowiedzialność – ten trudny, ale najcenniejszy dar, którego nikt nie potrafi zastąpić. Nauczyciele wnoszą wiedzę, doświadczenie i pasję, dzięki której świat otwiera się, a horyzont staje się szerszy. Ci, którzy każdego dnia dbają o szkołę, przedszkole czy placówkę od środka – o jej porządek, bezpieczeństwo i sprawne funkcjonowanie – swoją codzienną pracą tworzą przestrzeń, w której możliwe jest wszystko: odkrycie, przyjaźń, rozwój i spełnienie marzeń. W tej podróży nie ma lepszych i gorszych, szybszych i wolniejszych. Nie ma pierwszych, drugich i ostatnich. Jest jedna wspólnota, jedna droga, jeden kierunek, jeden cel i jedna meta, którą powinniśmy przekroczyć razem.

Wiem, że ta droga nie będzie zawsze prosta i łatwa. Czekają nas dni pełne radości, odkryć i sukcesów, ale też chwile zwątpienia, zmęczenia i zniechęcenia, złości i frustracji. Czasem przyjdzie zakręt, który wzbudzi niepewność. Czasem górka, która sprawi, że zabraknie tchu, pod którą trzeba będzie podejść więcej niż raz. Tyle tylko, że właśnie wtedy najważniejsze jest, by nikt nie został sam, żeby obok znalazł się ktoś, kto poda rękę, zatrzyma się, poczeka i doda odwagi. Prawdziwa wspólnota sprawdza się nie wtedy, gdy jest łatwo, ale wtedy gdy trzeba komuś podać rękę.

Szanowni Państwo,

żyjemy w czasach, w których bardzo łatwo dzielić, a niezwykle trudno łączyć; w których szybciej oceniamy niż słuchamy; częściej się kłócimy niż godzimy; w których częściej mówimy o różnicach niż o tym, co nas jednoczy. Z tych wszystkich powodów szkoła czy przedszkole dziś nie może być miejscem podziałów. Szkoła i przedszkole muszą być przestrzenią spotkania. To tu powinniśmy uczyć się, jak być człowiekiem obok drugiego człowieka. Jak słuchać, jak rozumieć, jak współpracować i jak okazywać szacunek. Dziś bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy wspólnoty i tylko razem jesteśmy w stanie ją zbudować.

A przecież dzieci patrzą na nas bardzo uważnie każdego dnia. Często dostrzegają więcej, niż nam się wydaje. Uczą się nie tyle z tego, co im mówimy, ile z tego, jak traktujemy siebie nawzajem, jak się do siebie odnosimy, my – dorośli.

Jeśli dziecko widzi dorosłych, którzy się spierają i traktują siebie jak przeciwników, to jak ma uwierzyć w moc współpracy? Jeśli słyszy wokół kłótnie i wzajemne oskarżenia, to jak ma nauczyć się dialogu? Naszym obowiązkiem, obowiązkiem dorosłych wobec dzieci, jest pokazać im, że droga może być wspólna, że można iść razem, szanując siebie nawzajem i że można różnić się poglądami, a mimo to iść w tym samym kierunku patrząc ku temu, co najważniejsze – dzieciom, które nam powierzono i ich przyszłości.

Szanowni Państwo,

niech ten nowy rok szkolny będzie nie tylko czasem nauki, ale także czasem budowania więzi. Niech szkoła i przedszkole staną się miejscem, w którym dzieci czują się bezpieczne, wysłuchane i ważne. Niech będą miejscem, w którym nauczyciele mogą rozwijać swoje talenty i dzielić się pasją. Niech będą jak stół, przy którym rodzice zasiadają obok siebie, by dzielić się troską, a nie jak arena, na której trzeba udowadniać swoje racje. Niech będą drogą, na której każdy krok nauczyciela spotyka się ze wsparciem, a nie ścianą, która zatrzymuje jego wysiłek.

Droga, którą dziś rozpoczynamy jest wymagająca. Jeśli będziemy nią iść razem, nie zabraknie nam sił. Wspólnota bowiem daje bezpieczeństwo, nadzieję i odwagę, bo kiedy jesteśmy razem, nawet najtrudniejsze przeszkody stają się łatwiejsze do pokonania.

I pamiętajmy, że przyszłość każdego dziecka, niezależnie od jego wieku, zaczyna się od dorosłych, którzy potrafią być razem.

Bądźmy razem, mimo różnic, dla dobra naszych dzieci.

dr Igor Marek Bykowski
Wielkopolski Kurator Oświaty